

Klaipėdos «Gulbės» medvilnių audinių fabriko kolektyvas vieningai pritaria leningradiečių komjaunuolių patriotinėi iniciatyvai — pasiekėti septynmečiui numatyta darbo našumą per penkerius metus. [monėje numatoma savo Jėgomis pertvarkyti stakles, padidinant ju apsisukimo greitį nuo 180 iki 216 kartų per minutę. Remontininkai jau modernizavo 50 staklių. Bandymas pavyko sekmingai. Nuo pertvarkytų staklių dabar nuimama audinių 10 procentų daugiau negu anksčiau. Modernizavęs 280 staklių fabrikas su tais pačiais įrengimais be papildomų kapitalinių iðjimų per metus išsuaudinė 700 tūkstančių metrų daugiau.

Nuo traukoje: remonto skyriaus viršininkas N. Žavoronkovas (prieškyje), remonto checo meistras J. Paulauskas ir meistro padėjėjas A. Silčionokas tikrina modernizuotų staklių apsisukimą greitę.

Ryžtingiai daryti išvadas iš kritikos

Ivyko Rokiškio rajkoopsajungos partinės organizacijos atskaitinis susirinkimas. Pranešėjas — partinės organizacijos sekretorių drg. Kasimovas nurodė, kad per atskaitinį laikotarpį rajono prekybinės organizacijos dirbo geriau, geriau aprūpino gyventojus išvairiomis prekėmis. Drg. Kasimovas paminėjo ir eilė trūkumą, pasitaikančią rajono prekybinių taškų darbe. Tačiau visumoje atskaita neatskleidė to darbo, kurį turėjo atlikti partinė organizacija gérindama prekybą rajone. Rajkoopsajungoje nepakankamai rūpinamas kadrų parinkimu, jų mokymu. Dar dažni faktai, kad anksčiau susikompromitavę žmonės dirba už prekybalo arba kitose pareigose. Apleistas darbas su žmonėmis neigiamai atsiliepė ið partijos eilių augimą. Per atskaitinį laikotarpį kandidatu ið TSKP narius tebuvo priimtas tik vienas žmogus. Partinės organizacijos sekretorių drg. Kasimovas ir rajkoopsajungos valdytojas drg. Kilia neškyrė dėmesio komjaunimo organizacijos darbui, nedalyvaujavo komjaunimo organizacijos susirinkimuose. Aplei tai kaltė komunistė Vereščagina, kuri griežtai kritikavo partinės organizacijos sekretorių už apleistą darbą ne tik su komjaunuolais, bet ir partinės organizacijos nariais. Komunistas Gunka nurodė, jog partinai susirinkimai buvo pravedami nereguliariai, nebuvu praktikuojami atviri susirinkimai, skirti atskirų kooperatyvų darbui apsvarstyti. Neatsitiktinai visi rajono kooperatyvai neįvykdė planų.

Susirinkime kalbėjo LKP Rokiškio rajono komiteto sekretorius drg. Kalačovas. Jis nurodė, kad visų trūkumų pagrindu reikia laikyti tai, kad rajkoopsajungos vadovai, partinė organizacija dirba be sistemos, neturėdami konkretaus darbo plano. Labai dažnai svarbūs klausimai pamirštami ir paliekami likimo valiai. Taip, pavyzdžiu, mieste buvo numatyta atidaryti nauja maisto produktų parduotuvę — jos dar nera. Seniai remontojuama dešrų dirbtuvė, o Rokiškio

Lemiamas laikotarpis socialistiniams įsipareigojimams įvykdyti

Praėjusių savaitę kultūros namuose ivyko rajono kolūkių, tarybinių ūkių vadovų, žemės ūkio specialistų, ēčkaičių darbuotojų, partinio ir tarybinių aktyvo pasitarimas, kuris apsvarstė socialistinių įsipareigojimų gyvulininkystės produktų gamyboje vykdymo eiga, gyvulių žiemojimo, kūlimo bei kitus ūkinius klausimus.

Po pranešimo, kurį skaitė rajono DŽDT vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Stankus, diskusijoje kalbėjo Obelij RTŠ direktorių drg. Bogatyrius, „Švyturio“ kolūkio pirmininkas drg. Lungys, rajono liaudies švietimo skyriaus vedėja drg. Nevidomskienė, „Kraščių“ kolūkio zootechnikė drg. Siniuskaite ir kt. Pasitarime kalbėjo LKP rajono komiteto sekretorius drg. Kaladžovas.

Spausdiname medžiagą iš minėto pasitarimo.

Daugiau pašary, daugiau ir pieno

Pranešėjas drg. Stankus iš pasiskiusejų diskusijose atžymėjo, jog šalis metalas rajono kolūkiai ir tarybinių ūkių sudarė tvirtą pašarų bazę ir turi visas salygas užtikrinti sotų gyvulių žiemojimą. «Gegužės Pirmosios», Marytės Melnikaitės vardo, «Jaunosios gvardijos», «Valstiečio» ir kiti rajono kolūkiai gerai apsirūpino stambaisiais bei sultingaisiais pašarais, sudarė racionalus, kurie užtikrina socialistinių įsipareigojimų pieno gamyboje įvykdymą. Štai, pavyzdžiui, «Gegužės Pirmosios» kolūkio karvės ið dieną gauna po 10 kg doblų, 4 kg šaudų, 40 kg sul-

tingųjų pašarų ir 1 kg koncentratų. Gerai galvijai šeštami Mičiurino vardo, «Štekšnos» kolūkyje. Tačiau yra ir tokia faktų, kad sudarytieji racionali lieka tik poplieriuje. Jėsus ið «Švyturio» kolūkio galvijų fermą aiškiai parašyta: galvijai gauna ið dieną po 3,5 kg šaudų, 2,5 kg šieno, 10 kg sultingųjų pašarų ir 1 kg koncentratų. Nors šis davynas ir taip jau labai skurdus, bet ir to karvės nemato. Geral, jei ið dieną gauna glėbelį šaudų ir keliis pašarinius rinkelius. Fermos vedėjas Narbutas ir pirsto nepajudina esamai padėčiai ištaisyti. Savęs, viso kolūkio ir valstybės apgaudinėjimo keliu elna ir «Laimes» kolūkio valdyba. Ant popieriaus čia rasi visko prirodyta: šaudai, dobilai, silosas, koncentratai, druska, kreida ir t. t. O ką mato galvijai? 9 kg ruginių šaudų ir retkarčiai po 1 kg koncentratų. Blogai šeriamos melžiamos karvės «Tarybų Lietuvos», «Už taiką», «Socializmo keliu» ir kituose rajono kolūkuose.

Kaip jau buvo minėta, šle-

met rajone sukaupta žymiai daugiau pašarų negu pernai. Tačiau visoje eilėje rajono kolūkiai ir tarybinių ūkių pieno primelžimas iš vlenos karvės smarkiai sumažėjo. Kodėl? Iš klausimą pasitarimas davė aiškų atsakymą — į galvijų priežiūrą, jų paruošimą žiemos laikotarpiui kolūkų valdybos dar nekreipia reikiamo dėmesio. Patikrinimas parodė, kad daug kur tvartai nesutarkyti. «Naujosios sodybos», «Socializmo keliu», «Pilles» kolūkyje ir kitur yra fermų, kur vėjas švilpauja pro neįstiklinus langus, pro neuztalsytus durų slenkščius, neužpiltas lubas. Sudarytieji racionali neatitinka faktinės pašarų padėties kolūkyje, neduoda to reikiamo pašarinių vienetų kiekio, kuris reikalingas pieno primelžimui ne tik išlaikyti vlenodame lygyje, bet jis nuolat didinti. Kitas stambus trūkumas — apleistas darbas gyvulininkystės su darbuotojais. Kuo patelsinti tokį faktą, kad daugelis kolūkų valdybų neaprūpina melžėjų chalatais, batais, fermose net vandens nebūna rankoms nusiplauti. Jei siekiama visapusiskai didinti gyvulininkystės produktų gamybą, tai pirmoje eilėje reikia rūpintis žmonėmis, kurie tiesiogiai toje gamyboje dalyvauja.

Mėsos gamybos užduotys turi būti įvykdytos

Pasitarimas atžymėjo, kad likęs laikotarpis yra lemiamas socialistiniams įsiparei-

Tikriname gyvulių žiemojimo eiga

Kovoje su įsisenėjusiais trūkumais

Per pastaruosius metus «Pirmyn» kolūkyje keltėsi pirminkai. Tai nelgiama atsliplė į gamybą, pašarų bazės paruošimą tvartiniams gyvulių šerimo laikotarpliu. Dabartinė kolūkio valdyba, apskaičiuodama pašarus, nedėkingais žodžiais minėjo buvusį kolūkio pirminką...

Naujasis kolūkio pirminkas drg. Namajūnas iš pirmųjų dienų susirūpino gyvulių žiemojimo klausimui. Jis pasirūpino tiksliu pašarų apskaitos sudarymu,

prie pašarų tvarkymo paskyrė sažininglausius žmones. Statybininkų brigados narių kiaulidėse įdėjo grindis, sutvarkė nuplyšustus stogus, įstiklino langus, užtvėrė gardus, padarė naujus lovius. Ablejose brigadose iš aplūžusių pastatų, kuriuose anksčiau paršelėlai net prigerdavo arba sušaldavo, įrengtos šiltos kiaulidės. Laiku buvo paruošta gyvulių žiemojimui ir tipinė karvių melžėjų laikosi nustatyti šerimo racionu, serime vengia lyglavos. Karvėms, kurios duoda daugiau pieno, skiriama didesnė sultingų pašarų kiekis.

Seimininkai rūpinais iš pašarais. Kolūkyje užkirstas keliais jų grobstymui: čia nerasi né vieno net svarkyto klojimo arba lauke netvarkingai sudėtų šaudų. Iškūlus šaudal tą pačią dieną sunešamai atgal klojimą arba pervežam kiti, arčiau fermos.

Stambūs pašarai susiminkinti yra žymiai skalesi ir produktivija galima jas sunaudoti. Šis darbas jau pradėtas. I daržinę, esančią prie karvidės, atvežamas penkioms dienoms skirtas pašarų davinys: ruginiai ir vasariniai šaudai, o taip pat dalis dobilų. Pašarų traktorine kapokle smulkintami ir sumaišomi. Akseli, karvės norai ēda, jis naudingai sunaudojamas. Karvių melžėjų laikosi nustatyti šerimo racionu, serime vengia lyglavos. Karvėms, kurios duoda daugiau pieno, skiriama didesnė sultingų pašarų kiekis.

Kolūkis eina teisingu keliu, kovodamas su įsisenėjusiais trūkumais, nors nelengiomis sąlygomis, tačiau ryžtingai juos šalindamas.

K. Jakštės

PABAIGTUVENTAS

„Vienybės“ kolūkyje šiemet užderėjo puikus grūdinių kultury derlius. Kolūkiečiai jauks organizuotai audekli ir nedelsiant pradėjo jų kūlimą. Darbas įjaukė spartai. Ir štai pradžiuose savaitę jau kūlimas buvo baigtas.

K. POLONSKAS
LKP RK instruktorius

STALINGRADO SRITIS. Kolūkio «Deminskij» (Novo-Anensko rajonas) mašinų parke yra 75 traktoriai, 50 kombainų, 60 automobilių ir daug kitos technikos, pirktos ið valstybės. Kolūkis turėja įrengtus dirbtuvės su mechaniniu, šilfavimo, remonto ir surinkimo cechais. Mechanizatorių brigados vadovaujama ið dispečerinio punkto radijo ryšio pagalba.

Nuo traukoje: dirbtuvės vedėjas inžinierius J. Skvorcovas (kairėje) ir traktorininkas A. Arčakavas surenka traktoriaus užpakalinį tiltą po kapitalinio remonto. Kolūkio dispečeris M. Marčenko duoda nurodymus mechanizatoriams radijo pagalba.

**Profesajungų
gyvenimas**

Eilė ra.
Iniu ūk-
sudary-
turi
gal [vyn-
med-
tynme-
«Geg-
er galē-
s var-
liko n-
graft-
kolūk-
mo va-
tik-
olūkis
lio tar-
c. Da-
kiaulid-
na, k-
Latvijos TSR Ilukstés Šve-
tuk-
mokylų buvo išskirti
paruo-
ryklų materialiné bazé. Prie
apu. s-
visų vildurinių ir septynme-
mokylų buvo išskirti
ač priorganizuoti «Mažieji kol-
kritininkai» bei gamybinių bri-
lausin-
ados, o tai įgalino moky-
rinarių sukaupti 80 000 rb pa-
nepad-
am.

Zymiai pagerėjo rajone
visuotino privalomojo mo-
tymo klausimo sprendimas
s dėm-
Salų. Lukštų ir kitose apy-
valstybinkėse. Praplėstos ir pa-
nų vy-
mokyklinės dirbtuvės E. Tič-
einaus vardo, Panemunėlio
simam vildurinėse mokyklose. Daug
rbo labuovo pasidarbuto remon-
ykstan-
ujant mokyklų patalpas
eto P. aujiems mokslo metams.
keliu vpač pradinį mokyklų. Ka-
es auklėtai pasipildė naujomis
m pokslu priešmonėmis. Sėk-
aktyvinių buvo organizuotas
ki ši marbas su plonteriais vas-
jvykdys metu. Pionierių stovyk-
listiniu-

atats
**Naujas skaitytojų
aptarnavimo metodas
bibliotekoje**

Iš klekyvieno klemo —
io vieną suaugusį skaitytojų — tokį uždavinį ke-
pinamai bibliotekų darbuotojai.
kyje u-
lūs bibliotekose yra
grobstukaupta nemaža lobio,
ieno nėris reikalingas kiekvie-
rba la-
am kultūringam tarybi-
tu ūl-
lam žmogui. Belleka tik
ta p-
uos lobius pateikti llau-
atgal žiai.
ežami

Rokiškio rajoninės bib-
liotekos darbuotojai or-
susmužinavo naują skaityto-
kalses aptarnavimo būdą —
ma jausvą skaitytojų priėjimą
pas jarie fondų. Dabar rajoni-
esancijėje bibliotekoje kleky-
vežamaus skaitytojas gali lais-
skirtai pasirinkti iš visų fon-
diniai i-
jam reikalingą litera-
o tai r. Jis gall rinktis ne
Pašarant tik grožinės litera-
smulkios kūriniai, bet ir
Akseokslinės bei visuome-
nis naunės-politinės literatūros
s. Karelkalus. Be to, rajoninė
nustablioteka pradėjo veikti
4. šeštadien be lšelginių die-
s. Kai nuo 12 iki 20 val.
daugiau Artimiausiu metu nu-
didesni atomos naujos masinio
is. Urbo formos auklėjant
ngu keases, ypač jaunimą, tau-
jisene draugystės bei prole-
nors trinio internacinalizmo
nis, tarsi.

Salinda Č. ADOMAITYTĘ
Rokiškio rajoninės bibliotekos
vedėja

**DARBE REMTIS
AKTYVU**

Svetimo darbuotojų profesajungos vietos komitetai, profgrupės ir rajoninės komitetas (pirmininkė dr. Valtonienė) ataskaitiniame alkotarpje nemažai nuvelė sprendžiant aktualius mokykloms iškeltus uždavinius.

Dėl greitesnio mokyklos priartinimo prie gyvenimo buvo organizuotas socialistinis lenktyniavimas tarp rajono vildurinių, septynmetilių ir pradinį mokyklų, o taip pat i socialistinį lenktyniavimą buvo iškviesti

Latvijos TSR Ilukstés Švetuk-
mokylų darbuotojai. Dėl to žy-
niai sustiprėjo rajono mo-
ryklų materialinė bazé. Prie
apu. s-
visų vildurinių ir septynme-
mokylų buvo išskirti
ač priorganizuoti «Mažieji kol-
kritininkai» bei gamybinių bri-
lausin-
ados, o tai įgalino moky-
rinarių sukaupti 80 000 rb pa-
nepad-
am.

Slipnai dirbo komisijos, ypač gamybinių-masinio darbo komisija, kurią vadova-
ja dr. Gudanis. Šis darbas buvo mažai kontroliuojamas.

Mokyklų vjetos komitetai, profgrupės mažai palaikė ryšį su kitomis profesajungomis vaikų auklėjimo klausimais, nekontrollavo mokytojų-neaklėvėdininkų ap-
krovimo antraeilias. dar-
bais, mažai padėjo mokytojams sprendžiant buiti-
nius klausimus.

Ne viskas tvarkoje ir su-
nario mokesčio rinkimu, didelis nario mokesčio įsisokinimas. Visai apmirė savi-
šalpos kasos darbas.

Kodel švietimo darbuotojų profesajungos darbe atsi-
rado tiek trūkumų? Todėl, kad neturėta aktyvo ir nedirbtai su juo. Apie tai kaip
kodėl ir kalbėjo konferencijos delegatai Augulis, Januš-
nytė, Bitinaitė. Nors rajono komiteto pirmininkė dr. Valtonienė dirba daug, ta-
čiau apie kitus komiteto na-
rius to pasakyti nebūtų galima. Jie neturėjo įspareigojimų ir nejautė atsakomy-
bės už jiems pavestą darbą.

Antroji priežastis, dėl kurios nukentėjo profesajunginės darbas, yra ta, kad nebuvo mokomas profesajunginės aktyvas. Per ataskaitinių laikotarpį buvo organizuotas tik vienas seminaras. O kur pasitarimai, ekskursijos, pasidalinimas darbo patyrimu, kontrolė vietose? Naujai išrinktas Švietimo darbuotojų profesajungos komitetas, vjetos komitetai turėti padaryti išvadas ir nebe-
kartočių šių trūkumų. Yra visos galimybės žymiai pagerti profesajunginį darbą, svarbu tik šiam darbe remtis aktyvu.

D. Gintaraltė

**Mūsų medžiagos
pėdsakais**

FERMA GAUS ŠVIESA

«Po Spalio vēlava» Nr.
92 korespondencijoje «Tau-

**PARUOŠTI
jaunimą gy-**

venimui, naudingam darbu, sklepyti gilią pagarbą socialistinės visuomenės principams — tai pagrindiniai mokytojų ir tėvų siekimai auklėjant ir mokant jaunąją kartą. Metal iš metų, diena iš dienos moksleivių darbiniam auklėjimui skiriame daugiau dėmesio. To reikalauja pats gyvenimas — netolima komunistinė ateitis.

Vykdydama TSKP XXI suvažiavimo ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesijos nutarimus «Dėl mokyklos ryšio su gyvenimu stiprinimo», Kriaunų vildurinė mokykla šloje srityje kai ką jau pastekė, o dar dangu numato padaryti.

Jau praėjusios vasaros metu IX—X klasų mokiniai pirmą kartą atliko gamybinių praktiką gyvulininkystės ferme. Mokiniai su užsidegimiu ir melle dirbo visus darbus: melžė, matavo bei apskaičiavo pieną, nustatė jo analizę ir t.t. Jie darbą pamilo, daug sužinojo, išmoko, patyrė. Daži moksleivių pareiškė norą dirbtai ferme per vasaros atostogas.

Pavasarį mokykla, gavusi iš tarybinių ūkio 5 ha žemės plotą, suabejojo savo įėjimis. Buvo girdėti ir liūdnū minčių — «bus blo-gai», «visko trūksta» ir t.t. Tačiau šlandien, kada pilnai išbandyti jėgos, atrodo, kad galėtume turėti ir daugiau žemės. Jau iš ankstyvo pavasario su mokyklos traktoriumi mokiniai, ginčydami, kuriam pirma atsisiesti už valro, žemės plotą puikiai įdirbo. Pradžioje bu-ta ir vargo, nepasi sekimų. Tačiau darbas nenuėjo veitui, rudenį gautas labai geras derlius.

Žemesnių klasų moksleivai neatsiliko nuo vyresnių. Jie triūsė savo mokomajame — bandomajame sklype, stengėsi kuo daugiau išgyti žemės ūkiui reikalingų žinių. Jie taip pat augino triūsius, prižiūrėjo mokyklos sodą.

Skaitytojai tėviai pasikalbėjimą

Nežiūrint dar pasitalkančių kai kurių trūkumų, darbinis auklėjimas mokykloje surado tinkamą vietą.

Perskaicius «Po Spalio vēlava» puslapiuose straipsnį «Ar telis dr. Klišys?» pri-einame išvadą. Drg. Klišys ir kiti taip galvoja labai klysta, jeigu leidžia į mokyklą vaikus, kad «išsavintų teoriškai mokslą». Juk teorija ir praktika — tai neatskiriami dalykai. Argi užtenka žinoti, kad dalgiai plaunama, bet plauti galima nemoket? Galima būtų pritarti minčiai, kad «patys vaikus pripratinsime prie visokų darbų». Tėvų pareiga pratinti vaiką

prie darbo. Tačiau tiek tėvai, tiek mo-
kytojai čia tu-

ri ir galvoti, ir dirbtai vieningai. Kitai maža naudos tebus. Turime pavyzdžių, kai balė vildurinė mokykla abiturientai gėdinasi arba nemoka fizinio darbo, sedi senų tėvų išlaikomi. Ar tai ne mūsų — tėvų ir mokytoju — kaltė? Darbinis auklėjimas mokykloje nepagadins mokinio, o priešingai — žymiai geriau išmokys vertinti fizinių darbų, kolektivą, sudarys reikišius darbo įgūdžius gyvenimui. Drg. Klišys ir kiti mokiniai téval turėtų daugiau susipažinti su darbiniu auklėjimu, jo esme, naudingumu. Nesenai įvykės mūsų mokykloje visuotinis mokiniai tévų susirinkimas pažymėjo, kad mokykla eina teisinga linkme darbinio auklėjimo srityje. Tėvai dekingi mokyklai, kad jų vaikams skiepijama mėlė darbui, visuomeninės pa-reigos jausmas.

Ne paslaptis, kad šioje srityje pasitaiko ir trūkumų. O kad būtų «sunki», pagal pateiktus dr. Klišio faktus, mokiniai padėtis, su tuo ne susinkame. To nėra Sėlynės septynmetėje mokykloje, to negali būti klekyvienoje tarybinėje mokykloje.

Tarybinė mokykla ruošia darbo žmogų gyvenimui, o ne baltarankų «ponaičiuką», kuris turėtų prie savęs dešimtis tarnų. Tarybinis žmogus — savo šalies šeimininkas. Jis turi moketis dirbtai, tvarkytai save, aplinką, gamtą, visą klestintį tarybinį gyvenimą.

VI. LISAS
Kriaunų vildurinės mokyklos mokymo dalies vedėjas

**RUOŠIAME JAUNIMĄ
GYVENIMUI**

Yra išvainiųjų mokiniai, kai kurie išmokys vertinti fizinių darbų, kolektivą, sudarys reikišius darbo įgūdžius gyvenimui. Drg. Klišys ir kiti mokiniai téval turėtų daugiau susipažinti su darbiniu auklėjimu, jo esme, naudingumu. Nesenai įvykės mūsų mokykloje visuotinis mokiniai tévų susirinkimas pažymėjo, kad mokykla eina teisinga linkme darbinio auklėjimo srityje. Tėvai dekingi mokyklai, kad jų vaikams skiepijama mėlė darbui, visuomeninės pa-reigos jausmas.

Ne paslaptis, kad šioje srityje pasitaiko ir trūkumų. O kad būtų «sunki», pagal pateiktus dr. Klišio faktus, mokiniai padėtis, su tuo ne susinkame. To nėra Sėlynės septynmetėje mokykloje, to negali būti klekyvienoje tarybinėje mokykloje.

Tarybinė mokykla ruošia darbo žmogų gyvenimui, o ne baltarankų «ponaičiuką», kuris turėtų prie savęs dešimtis tarnų. Tarybinis žmogus — savo šalies šeimininkas. Jis turi moketis dirbtai, tvarkytai save, aplinką, gamtą, visą klestintį tarybinį gyvenimą.

VI. LISAS
Kriaunų vildurinės mokyklos mokymo dalies vedėjas

Sachara

SENŲ ŽMONIŲ PASAKOJIMAI byloja, kad Panemunelio miške buvusi pelkė, apaugusi įvairių rūšių samanomis. Joje augo bruknės, spanguolės, viksvos, viržiai, gailiai. Paviršius plotas buvo kupstotės, apaugęs retomis, žemomis, kreivomis pušelėmis. Tik kai kurios pušelės buvo gegnės storio. To ploto sausėnėse vietose kerojo beržukai.

Baloje veisėsi laukinės antys, tetervinai, stirnos, knibždejo gyvates. Per tą plotą buvo sunku pereiti, reikėjo šokineti nuo kupsito ant kupsito, rizikuojant pasinerti liane. Gyvuliams pasiganyti nebuvò tinkamos žolės.

Žilagalviai senellai porina, kad kadaise iš tolino prasiveržę vanduo ir užliejo apylinkę. Tiekamas Naujikų kaimo

TRUMPAI iš mokyklų

Juodupės vidurinėje mokykloje įvyko draugovės pionierų susieta. Nurimuisioje salėje iškilmingai skambėjo pasižadėjimai — tai i gausią ir darnią pionierų šeimą stojo nauji nariai Ražinskaite, Juodelytė ir kiti. Susiegos metu i spalukus buvo priimta nemažas būrys pirmokų. Jems vyresnieji draugai — pionierai įteikė kukliais dovanėles. Pionierai parodė lėlių teatrat, šoko, daipavo, bandė laimė «laimes šulinę».

D. KUMPAUSKAITĖ

I «Draugystės» kolūkį neseniai buvo atvykę Obelių mokyklos-internato literatūrų būrelį nariai. Draugystės vakare kolūkiečiai ir moksleiviai paminėjo Salomėjos Nėries 55-asis gimimo metines. Pranešimą padarė mokytoja Lukštė. Literatūrų būrelį nariai atliko montažą, pasirodė su tautiniu šokiu.

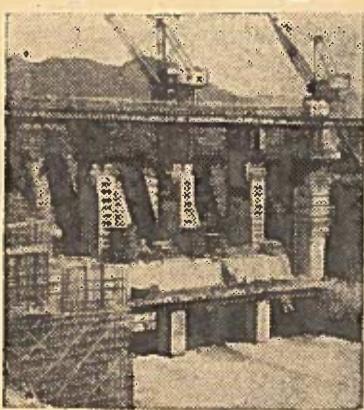
A. REDECKAS

E. Tičkaus vardo vidurinės mokyklos internate įvyko Bieliausko romano «Rozės žydi raudonai» veikėjų Astos Girčytės literatūrinis teismas. Mes, moksleiviai, labai dekingi auklėtojai J. Kalaičionienė už šios idomios priemonės suorganizavimą.

J. REŠČINSKAITĖ
IX klasės mokinė

Salų žemės ūkio technikumo III zootechnijos kurso moksleiviai pastatė Miliūno pjesėje «Kad ją kur, tą meilė! Pagrindinius vaidmenis atliko Bražiūnas, Nartkus, Stasiukaitė, Bliuvas ir Penikas.

E. RIMŠA

KLR. Ant Sinancjano upės statoma gallina HES.

PAŽINKIME SAVAJĮ RAJONĄ

link, vanduo laukuose išgraužė skardžius. Sie skardžiai ir dabar Naujukoje matyti.

Senovėje toji samanota pelkė stovėjo žemiau negu aplinkiniai laukai. Bet po daugelio metų ji iškiilo aukštyn, užaugo. Dabar gretimi laukai ir dirvos atrodo žemesni, negu pati pelkė.

1914 metų vasarą Karoliškio miškuose kilo didelis gaisras. Ugnis persimetė į šią samanomis apaugusių kūpstočių pelkę. Čia iš kai kurių degančių duobių rūko degėsiai per visą žemę.

Vietos elguliai ši neaudojamą, samanų kūpstočių apaugusių miško plotą pradėjo vadinti Sachara.

1939 metais pradėti Sacharos pelkės tyrinėjimo darbai. Išštirti durpių žaliavos šaltiniai ir jų kokybė.

Sacharos paviršius yra iškilas, jos dugnų sudaro įvairios samanos, iš kurių pagrindinai ir sudarė durpes. Čia yra daug spanguolių, brunkinių, viržių ir gailių. Kadaike kaip minėjome, durpyno paviršiuje yra auge skurdžių pušaičių ir karklinių beržiukų. Sacharos durpyno gylis siekia iki 3 metrų, amžius apie 3 000 metų.

Tais pačiais metais buvo atlikti paruošiamieji nusausinimo darbai, vėliau buvo pradėtas nusausinimas. Išmatuotas durpyno plotas.

Vėliau durpyne buvo pradėta kirsti medžius, rauti kelmus. Durpyno plotas buvo nuvalytas, nuplentuotas.

1941 m. buvo atvežtas vienas agregatas ir pradėta durpių gamybą elevatoriniu būdu. Durpyno sluoksnyje randami pu-

šiniai smalingi kelmai nesupuvę, iš jų puikus kuras. Beržiniai kelmai su tranių, palietus su kasčiuu subyra į dulkes.

Išėmus durpių žaliajā masę iš durpduobės 3–3,5 m gylje, apacijoje matosi balta masė, panaši į šlyną, visame dugne kunkuliuoja maži vandens burbuliukai. Dugne iškasus 20 cm gylį duobutę ir ten pridejus degantį degtuką, tuoju visą duobutę apima balta liepsna.

Dėl hitlerinės okupacijos, darba Sacharos durpyne buvo sustojo 8 metams.

Tarybinis metas Sacharos durpynas buvo apripintas modernia teknika. Du galingi bageriniai cegregatai per gamybos sezoną durpių iškase žymiai daugiau, negu numatyta gamybos plane.

Durpyno abiejuose laukuose nusitiesė siaurojo geležinkelio šakos. Šios geležinkelio linijos darbininkai veža durpes ir kelmus į sauskelį. O iš čia mašinomis išvezžojamas durpyno kuras po įvairias įmones.

Sacharos durpynas Rokiškio rajone užima žymią vietą durpių kuro gamyboje. Šis durpynas didele dalimi aprūpina vėtos pramonę, gyventojus, komunalinės biuities įmones kuru.

J. Čerka

NAUJOMS KOLŪKIŲ GYVENVIETĖMS

Dvarčionių plytinės gyvenvietėje pastatytas bendromasis namas iš stambių vibroplokščių. Tokius surenkamus 2–3 kambarių namus neseniai pradėjo gaminti plytinės kolektyvas. Jie skirti masinei statybai kolūkių gyvenvietėse. Namų du darbininkai automobilinio krano pagalba gali sumontuoti per 8 darbo valandas. Jo kaina neviršys 25 tūkstančių rublių.

Rusų oreivis M. LAVRENTJEVAS

Michailas Lavrentjevas — pulkus rusų savamokslis. Visas jo gyvenimas — aistringa svajonė užkariauti erdes, paslaukojamas darbas vystant rusų orlaivystę. Nelengvas, bet ryškus šio drėsau žmogaus gyvenimas.

...Aštuneriu metų berniukas, Tamovo gubernijos baudžiauninko Lavrentjevo sūnus patenka pas dvarininką «juodom» darbut pono kleme. Tvarkydamas ponų biblioteką, valkinas-baudžiauninkas pats mokosi skaityti, rašyti, plešti. Ir štai jis — dailininkas — dekoratorius dvaro teatre. Atsitiktinai jis patenka į Sibirą: dvarininkė iškeitė savo dailininką į patikusį jaipravžiuojančio svečio šunį.

Sunkus ir sudėtingas buvo tolesnis Lavrentjevo gyvenimas. Dėl dvarininko užgaldų jis pateko į kalėjimą. Po to jis dirba virėjų studentų užkandinėje, o vėliau tampa jos savininku. Jis la-

bai mylėjo knygas, norėjo tollau mokytis, šviesčius. Duodančius jam pamokas studentus valgydino nemojamai. Daugiausia jis domėjosi fizika, meteorologija, chemija. Kai sužinojo, kad žmonės jau išmoko skraidyti oro balionais, jo protą ir širdį užvaldė karšta svajonė skristi pačiam. Statydamas oro balioną, jis išeido visas savo santaupas, įkeitė asmeninius daiktus. Ir štai išaušo laiminga diena: 1874 metų balandžio 28 dieną Lavrentjevas 1 150 kubinių metrų talpos aerostatu pakilo į orą ir sėkmėnai nusileido.

Bet džiaugsmas buvo sudrumtas: oro balionas, pristatant jį į miestą, sudegė. Už surinktas aukas buvo padarytas naujas aerostatas. Tu pačių metų birželio 18 dieną Michailas Lavrentjevas skrido antrą kartą, pašlēmės keturis keleivių. Bet aukų ir užkandinės pajamų neužteko naujiems skridi-

Rokiškio rajono Darbo žmonių deputatu tarybos vykdomasis komitetas

Dėl galvijų patikrinimo bruceliozės ir tuberkuliozės atžvilgiu Rokiškio rajone

Tiksli išaiškinti visus sergančius galvijus tuberkulioze ir brucelioze ir greičiau užkirsti kelią šių ligų plitimui bei apsaugoti gyventojus nuo užskirimo minėtomis ligomis. Rokiškio rajono Darbo žmonių deputatu tarybos vykdomasis komitetas i n u s p r e n d i z

1. Pavesti rajono veterinarijos tinkleli iki 1959 m. gruodžio 31 d. ištirti visus galvijus, priklausančius kolūkiams, tarybintiems ūkiams bei privatiems asmenims, tuberkuliozės ir bruceliozės atžvilgiu.

2. Kol nebus patikrinti galvijai minėtų ligų atžvilgiu uždrausti:

- a) veterinarijos darbuotojams išdavinėti sveikatos liudijimus,
- b) ganyti galvijus ganyklose,
- c) kergti karves su kolūkių bei tarybinių ūkių buliais.

3. Ipareigoti kolūkių, tarybinių ūkių vadovus, apylinkių tarybų pirmininkus organizuoti ir užtikrinti, kad pagal vet. apylinkių sudarytą grafiką visi galvijai būtų pristatyti tyrimui.

4. Už šio sprendimo nevykdymą bausi administracine bauda 100 rub. dydžio.

5. Sprendimo vykdymo kontrole pavesti rajono žemės ūkio inspekcijos vyr. vet. gydytojui Šimui ir rajono milicijos skyriaus viršininkui dr. Treščenkinui.

6. Sprendimas įsigalioja nuo jo paskelbimo spaudoje dienos.

Mikroskopas su televizoriumi

Kiek daug nuostabų atradimų buvo padaryta su mikroskopu! Dabar technikos išsvystymo lygis įgalinė mikroskopą panaudoti žymiai plačiau, sujungus jį su televizoriumi. Toks prietaisas «MT-1» buvo pagamintas Lenigrade. Jis demonstruojamas TSRS liudinė ūkio pasiekimų parodoje. Virš Mikroskopų esantis telesistuvu elektroninių spinulių vamzdžių gautus pro mikroskopą atvaizdus rodo televizoriaus ekraną. Per Mikroskopą stebimo objekto vaizdą galima perduoti ir paprastu televizoriumi.

Gėlės-antena

Anglių firma «Borvel» neseniai išleido vazonėlio pavildalo kambarinį televizoriaus anteną. Gėlių stiebel padaryti iš aluminijaus vamzdžių, kurie tarnauja teleskopinė antena ir užtikrina gerą priėmimą. Gėlių puodelis, o taip pat attinkamai nudažytai lapeliai ir valniklapiai padaryti iš plastmasės. Antena reguliuojama ištraukiant gėlės stiebellus.

Chuliganai nubausti

Spalio 19 d. i Rokiškio miesto kalandinę svirdulluodami užėjo piliečiai Ananijus Travinas ir Dementijus Travinas. Priėję prie bufeto pareikalavo vyno. Bufeto vedėja atsisakė aptarnauti neblaivius klientus. Tuomet A. Travinas ir D. Travinas pakėlė triukšmą, émė kolotis «juodais» žodeliais ir pagaliau, griebési fizinių jėgos prieš bufeto vedėją sumušę pilietį B., kuris prašė juos elgtis kultūriagali.

Abu šie chuliganai tokiai savo veiksmais jau ne kartą «pagarsėjo» Rokiškyje ir kitose vietose. A. Travinas už chuliganišką elgesį buvo baustas net 4 kartus.

Rajono liudinės teismas, išnagrinėjė šią bylą, abu chuliganus nubaudė po pušantrų metų laisvės atėmimo.

Redaktorius Z. LAPINSKAS

KINO TEATRE „SAULUTĖ“

XI. 26—27 d. d. — «Aistrų lankai» (suaugusieiams)

OBELIŲ KINO TEATRE

XI. 26—27 d. d. — «Mano žmona nori dainuoti» (suaugusieiams)

Kriaunų vidurinė mokykla prirma užsakyta įvalioms iškauboms ant stiklo pagaminti.

Atsiskaitymas gryniais arba pavidimu per banką.

DIREKTORIUS

Juodupiečių žiniai

Juodupės gyvenvietėje nuo lapkričio 29 d. sekadieniais turgus bus atidarymos nuo 9 val. ryto.

Juodupės gyvenvietės vykdomasis komitetas

Rajono finansų skyriaus darbuotojai reiškia gilių užuojaus bendradarbei

Veronikai Vilutytel dėl jos mylimos motinos mirties.

J. Burčė